

Beroepscompetentieprofiel gastouder

Het voorliggende beroepscompetentieprofiel is vastgesteld door de Convenantpartijen op 29 mei 2009.

In het kader van de uitvoering van kinderopvang zoals bedoeld in de Wet kinderopvang dient volgens de Convenantpartijen de gastouder aan de volgende competenties te voldoen.

Competenties:

Onderstaande competenties zijn voorgelegd aan EVC-toetsdeskundigen. Met deze gegevens is het mogelijk een EVC-toets te (laten) ontwikkelen op MBO niveau 2 voor gastouders in Nederland. Bij eventuele aanpassing is het van belang het niveau van de eisen in acht te nemen: het Beroepscompetentieprofiel moet op toetsniveau 2 blijven, dat wil zeggen dat toetsing voornamelijk mogelijk is op basis van competenties.

1. Verzorgen van kinderen

Kernactiviteiten:

- Toezien op het welzijn van het kind
- Toezien op de veiligheid van het kind
- Bieden van lichamelijke verzorging van kinderen met betrekking tot eten, drinken, slapen, verschonen, persoonlijke verzorging, hygiëne, medicijnen toedienen (conform Wet BIG), etc.

Resultaten:

- Het kind wordt niet zonder toezicht gelaten. Het staat te allen tijde onder toezicht van de gastouder, alleen in noodgevallen onder toezicht van een andere volwassene die door de vraagouder is goedgekeurd
- Het kind verblijft in een hygiënische en veilige omgeving
- Kind wordt lichamelijk goed verzorgd
- Kind krijgt bij leeftijd passende voeding

Succescriteria:

- Graag met kinderen omgaan
- Positieve houding tegenover opvang door personen anders dan eigen ouders/verzorgers
- Besef van eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot permanent toezicht
- Besef van hygiënische omgeving en hygiënisch werken
- Verantwoordelijkheidsgevoel
- Stressbestendig en besluitvaardig: blijft kalm bij onverwachte gebeurtenissen en weet snel

en effectief te handelen

Competenties
1. Is in staat om de lichamelijke zorgbehoefte per kind uit te voeren, zodat het kind vervolgens volgens afspraak op verantwoorde wijze in een bepaald dagritme verzorgd wordt
2. Is in staat volgens afspraak de lichamelijke verzorging zodanig samen met het kind op te pakken, dat zijn/haar zelfredzaamheid en zelfstandigheid gestimuleerd worden
3. Is in staat een hygiënische en veilige omgeving te houden
4. Is in staat om geborgenheid en veiligheid voor kinderen te bieden
5. Is in staat om overlappende overige activiteiten (o.a. licht huishoudelijke activiteiten) te combineren met kindverzorging

Competentieniveau 2 wil hier zeggen: uitvoeren, c.q. handhaven volgens afspraak. Het vaststellen van de behoeften of het beoordelen van de gewenste staat van hygiëne en veiligheid gebeurt door het gastouderbureau, in nauw overleg met de ouders.

2. Begeleiden van het individuele kind

Kernactiviteiten:

Bij deze kerncompetentie gaat het om alle kernactiviteiten die op de begeleiding van het individuele kind gericht zijn, zoals:

- Ondersteunen van lichamelijk, cognitief, creatief en sociaal emotionele ontwikkeling van het kind (de 4 opvoedingsdoelen uit Wet kinderopvang)
- Inspelen op persoonlijke en culturele ontwikkelings- en spelbehoeften
- Opmerken van ontwikkelingsproblemen en bespreekbaar maken bij het gastouderbureau

Resultaten:

- Kind voelt zich gewaardeerd en geborgen
- Kind ontwikkelt zich zichtbaar

Succescriteria:

- Respect voor verschillende culturele achtergronden en opvoedingsideeën
- Inlevingsvermogen
- Fysiek in staat zijn tot begeleiden van kinderen
- Ervaring hebben met kinderen
- Positief om kunnen gaan met kinderen
- Qua taalvaardigheid in staat zijn tot begeleiden van kinderen
- Effectief herkennen en het op gepaste wijze bespreekbaar maken bij de bemiddelingsmedewerker van ontwikkelingsproblemen bijvoorbeeld opvallend gedrag, achterstanden en verwaarlozing/mishandeling en herkennen van ontwikkelingsfasen.

Competenties
1. Is in staat om volgens afspraak de activiteiten zodanig op de persoonlijke en (inter)culturele behoeften van het kind af te stemmen, dat het kind zich gewaardeerd, veilig en geborgen voelt
2. Is in staat volgens afspraak kinderen te stimuleren bij het ontwikkelen van hun vaardigheden (zoals: kruipen, lopen, praten, denken, spel.
3. Kan, volgens afspraak, de persoonlijke vaardigheden in de verschillende ontwikkelingsgebieden ondersteunen (lichamelijk, cognitief, creatief en sociaal emotioneel – 4 opvoedingsdoelen Wet kinderopvang)
4. Is in staat om met een voldoende Nederlandse taalvaardigheid kindgerichte gesprekstechnieken te hanteren, zodat het kind in zijn/haar (taal)ontwikkelingsmogelijkheden gestimuleerd wordt
5. Is in staat ontwikkelingsproblemen en signalen van kindermishandeling bij het kind te herkennen en bespreekbaar te maken met het gastouderbureau, zodat hiervoor een adequate oplossing gezocht kan worden

Competentieniveau 2 wil hier zeggen: uitvoeren, c.q. handhaven volgens afspraak.

3. Begeleiden van een groep kinderen

Kernactiviteiten:

- Begeleiden van spel en activiteiten
- Stimuleren van sociale vaardigheden (delen, wachten)

Resultaten:

- Kinderen die zich in samenspel ontwikkelen
- Kinderen die leren omgaan met waarden, normen, andere kinderen en volwassenen

Succescriteria:

- Afwisseling tussen verschillende soorten activiteiten en actie versus rust kunnen aanbrengen
- Kunnen overbrengen van waarden en normen aan kinderen
- Flexibel in kunnen inspelen op gebeurtenissen en programma aanpassen indien nodig
- Grenzen kunnen stellen
- Kunnen bevorderen van zelfvertrouwen en relaties met anderen

Competenties
1. Is in staat een positieve, geborgen en huiselijke sfeer te creëren
2. Is in staat het kind te ondersteunen bij het ontmoeten en sociaal omgaan met andere kinderen

3. Is in staat (eigen) grenzen te stellen, zodat een zekere mate van rust en regelmaat in de dag gehandhaafd blijft
4. Is in staat veiligheid in en aan de groep te handhaven
5. Is in staat en gemotiveerd om zorg en (volgens afspraak: ontwikkelende) activiteiten aan te bieden waaraan kinderen mee willen doen

Competentieniveau 2 wil hier zeggen: uitvoeren, c.q. handhaven volgens afspraak.

4. Omgang met ouders/verzorgers en bemiddelingsmedewerkers

Kernactiviteiten:

- In samenwerking met het gastouderbureau opstellen van planning en verzorgingsaanpak bij aanvang opvang
- Regelmatig en effectief communiceren met de bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau
- Regelmatig terugkoppelen over gedrag en activiteiten, mondeling en/of schriftelijk aan ouders/verzorgers
- Transparant zijn over eigen opvoedingsgewoontes en -ideeën

Resultaten:

- Ouders/verzorgers zijn tevreden met de opvang van hun kind(eren)
- Gastouder is tevreden over interactie met de ouders
- Samenwerking met gastouderbureau verloopt constructief en efficiënt

Succescriteria:

- Kan Nederlands lezen en schrijven
- Is goed telefonisch bereikbaar tijdens haar werk
- Neemt behoeften en wensen van de ouders/verzorgers als uitgangspunt
- Respecteert andere gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën
- Is integer, kan beroepsgeheim hanteren
- Heeft probleemsignalerend vermogen aangaande afstemming met de ouders/verzorgers
- Zoekt communicatie, c.q. hulp als hij/zij problemen ervaart (in werk of privé-situatie)
- Staat open voor hulp, suggesties en nieuwe regelgeving vanuit het gastouderbureau (of overheid)
- Kan zelf gesprekken beginnen, onderwerpen aankaarten
- Ouders en gastouder bepalen samen dagritme van het kind

Competenties
1. Is op functionele en integere wijze in staat om de verzorgingsafspraken te maken
2. Is in staat een professionele samenwerkingsrelatie met de ouders/verzorgers

en medewerkers van het gastouderbureau te krijgen en te handhaven

Bij het 'bewaken van de communicatie' ligt planning en initiatief bij het gastouderbureau.

5. Plannen en organiseren

Kernactiviteiten

- Plannen en organiseren van de verzorgingsactiviteiten in een bepaalde dagindeling
- Plannen en organiseren van spel
- Contacten onderhouden en informatie uitwisselen met ouders/verzorgers

Resultaten:

- Een functionerende werkwijze die voor alle betrokkenen plezierig is

Succescriteria:

- Overdracht verloopt naar tevredenheid van alle betrokkenen
- In staat privé- en gezinsomgeving te combineren met werkomgeving
- Houdt overzicht

Competenties
1. Is in staat alle zorg en activiteiten te organiseren en uit te voeren, zodat tegemoet wordt gekomen aan de persoonlijke behoeften van de kinderen en afspraken met ouders
2. Is in staat zodanige prioriteiten in de verschillende werkzaamheden te stellen, dat een goed evenwicht tussen de zorg en alle overige ondersteunende activiteiten gehandhaafd wordt
3. Is in staat de activiteiten met de begeleidende instelling zodanig af te stemmen en te organiseren, dat een verantwoorde bedrijfsvoering gehandhaafd wordt

6. Kwaliteitsgericht werken

Kernactiviteiten:

- Werken volgens pedagogisch plan en richtlijnen/ voorschriften van gastouderbureau (c.q. overheid)
- Professioneel handelen in het eigen werk en in relatie tot alle betrokkenen waarmee gecommuniceerd wordt.
- Kennis, feedback en verbetermogelijkheden zoeken, via internet, cursus, gesprekken met collega's, intervisie, etc.

Resultaten:

- Is in het bezit van het beroepscompetentiecertificaat
- Schoolt zichzelf regelmatig bij, conform het daartoe door het gastouderbureau opgestelde

plan

- Handelt professioneel
- Is op de hoogte van nieuwe inzichten/voorschriften

Succescriteria:

- Is zich bewust van zijn/haar verantwoordelijkheid als gastouder
- Staat open voor feedback
- Is zich bewust van zijn/haar dienstverlenende functie als gastouder en daaruit voortkomende consequenties
- Is betrouwbaar in het nakomen van afspraken
- Wil zichtbaar kennisnemen van (nieuwe) kwaliteitseisen en verbetermogelijkheden
- Kan kwaliteitsnormen aannemen en wil deze uitvoeren

Competenties
1. Kan mondeling en schriftelijk voldoende communiceren (instructies lezen, dag beschrijven)
2. Is op de hoogte van bronnen van relevante kennis (instanties, internetsites, trainingsprogramma's, naslagwerk, bibliotheek, apotheek, EHBO, etc.)

Bij het aanreiken van nieuwe relevante kennis ligt het initiatief en de verantwoordelijkheid om te zien of de kennis begrepen c.q. toegepast wordt bij het gastouderbureau.

Voorts dient de gastouder aan de volgende uitgangspunten te voldoen:

- Structuur en ritme kunnen bieden
- Actieve houding in het verzorgen en begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling (verschil tussen oppassen en gastouderopvang)
- Bewustzijn van de eigen voorbeeldfunctie
- Willen opvoeden vanuit een samenwerkingsmodel met het kind
- Fysiek en psychisch in staat zijn het kind te verzorgen en begeleiden
- Aantoonbare ervaring met kinderen hebben
- Goede beheersing van Nederlandse taal door de gastouder (mondeling en schriftelijk) op niveau eind basisschool
- Voertaal mag afwijken bij expat kinderen